

UKESLUTT

Kjære lesere

Det er godt å være finnmarking i disse dager. Solen skinner, det er snart påske og man føler seg en smule privilegert som bor i et verdenshjørne hvor både naturen og folket gjør det lett å trives. Likevel er jeg ikke i perlehumør denne helgen. Jeg er faktisk nok så bister. Jeg er morsk i blikket og nær ved å hengi meg til det mest syndige bannskap.

Nå tror du kanskje at det er SAS-streiken som provoserer meg, men det er feil. Derimot handler det om et annet konsern av en viss betydning for livet her oppe i nord, nemlig Statoil. Vår velgjører og lykkesmed, som har velsignet oss med både arbeidsplasser og fremtidshåp. Selveste Statens egen seddelpresse.

For noen dager siden leste jeg i avisen at Statoils gasskraftverk på Melkøya vil slippe ut 780 tonn nitrogenoksid (NOx) årlig. Selskapet vil ikke sløse bort penger på rensing, og bagatelliserer problemet. I en konsekvensutredning tar det til orde for at en utslippsreduksjon heller bør «finne sted i geografiske områder hvor nytten er større enn i Hammerfest». På godt norsk betyr det at det er ikke så nøye med litt forurensning her oppe i utkanten. Bedre å bruke pengene i mer folkerike kommuner sørpå.

Informasjonsleder Sverre Kojedal i Statoil, et kjent ansikt både i Hammerfest og på TV-skjermen, er selvsagt lojal mot sin mektige arbeidsgiver. Han følger godt opp i et intervju med Nordlys. Her sier han at NOx ikke er noe problem i Hammerfest. Tvert i mot mener han at det bare er en fordel med litt utslipp her.

– Det er idiotisk å bruke så mye penger på noe som ikke er et problem. Det er mye å gå på i Hammerfest, og det vil ikke ha noen skadevirkning. Tvert i mot er det bare en fordel med litt gjødsling, uttaler Kojedal ifølge avisen.

Men hva er nå egentlig NOx? Dette er en samlebetegnelse på stoffer som har effekt både på miljø og helse. Nitrogenoksid bidrar til forurensning. Den kan medføre overgjødsling, det vil si at den over tid kan forrykke den naturlige balansen i økosystemet. I

«Et minst like interessant spørsmål er om vi bør akseptere de holdninger og den åpenbare arroganse Statoil viser i denne saken».

NOx finner man dessuten partikler som innvirker på folks helse. På sin hjemmeside skriver Bellona at det hos sårbare grupper vil kunne være fare for «økt hoste og bronkitt, økt mottagelighet for infeksjoner, økt sykkelighet generelt og muligens økt dødelighet».

Jeg har selv ikke fagkunnskap nok til å bedømme hvor ille dette egentlig er. Jeg ønsker definitivt ikke å skremme. Men jeg stusser over at det her nordpå omtrent ikke eksisterer en offentlig debatt om de fremtidige utslippene på Melkøya. Ingen spør om vi kan stole på at SFT legger listen der den bør være, og om de kan garantere at myndighetenes krav etterleves.

Et minst like interessant spørsmål er om vi bør akseptere de holdninger og den åpenbare ar-

roganse Statoil viser i denne saken. Kan vi ha full tillit til en aktør som på en slik måte demonstrerer sitt nærmest totale fravær av bekymring for de langtidseffekter de årlige utslippene vil kunne påføre et sårbart kystmiljø – og til syvende og sist folks helse?

Jeg har ingen genuint spennende meninger om petroleumsvirksomheten i nord. I likhet med folk flest gleder jeg meg over at det er ny giv i kommuner som har slitt tungt i mange år. Det er ikke urimelig at man nyter oljerusen. Likevel skal vi ikke stå med lua i hånden overfor verken Statoil eller andre parter som på vegne av fellesskapet har fått det privilegium å utnytte ressursene utenfor vår stuedør.

Det er viktig at både politikere og folk flest tør si i fra hvis gjestene ikke oppfører som forventet. Vi gjør oss selv en bjørnetjeneste hvis vi overlater til miljøorganisasjonene å ivareta våre interesser.

Finmark har tross alt en og annen bitter erfaring. I årenes løp har vesentlige deler av både fiskeindustrien, bergverksdriften og turistnæringen her blitt fjerntstyrt sørfra. Og alt har ikke vært til finnmarkingenes fordel, for å bruke et understatement.

Uansett, denne lørdagsepistelen er ved veis ende. Jeg er ganske fornøyd hvis du har fått noe å tenke på. Som vanlig avslutter jeg med å ønske alle FD-lesere, ikke minst de som jobber i oljebransjen, en fredelig helg.

Kåre M. Hansen